

A PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI VÁLSÁG KAPCSÁN MAGYARORSZÁGON BEVEZETETT MUNKAHELY- TEREMTŐ ÉS MUNKAHELYMEGŐRZŐ INTÉZKEDÉSEK RÖVID BEMUTATÁSA

BOLF-GALAMB ZSÓFIA – KÁNYÁSI ZSÓFIA

I. Bevezető – a legfontosabb gazdaságpolitikai célok

A 2007 nyarán elkezdődő, majd 2008 őszére kicsúcsosodó gazdasági és pénzügyi világválság következtében a növekvő munkanélküliség leküzdése vált az egyik legfontosabb megoldandó feladattá.

A KSH adatai szerint a 2008. augusztus – október hónapokban a munkaerőpiac aktivitási mutatói meglehetősen kedvezőtlenek voltak az előző év azonos időszakához képest: a foglalkoztatottak száma 24 ezer fővel csökkent, a munkanélkülieké 17 ezer fővel nőtt.

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat (a továbbiakban: ÁFSZ) munkaügyi kirendeltségein nyilvántartott álláskeresők száma 2008. november hónapban 446 ezer fő volt. Ez az előző év megfelelő hónapjához képest több mint 26 ezer fős növekedésnek felelt meg.

A regisztrált álláskeresők állománya 2008. október és november hónapjai között 21,4 ezer fővel emelkedett. A szokásosnál nagyobb mértékű növekedésben a szezonális hatások mellett feltételezhetően a kis létszámot érintő elbocsátások számának emelkedése is szerepet játszott. (A korábbi években október és november hónapok között átlagosan 7-10 ezer fővel nőtt a nyilvántartásban szereplő álláskeresők száma.)¹

¹ Az egykori Szociális és Munkaügyi Minisztérium által szolgáltatott adatok.

Nagy valószínűséggel megállapítható azonban, hogy ezen arányszámok jelentősen növekedtek volna az idő előrehaladtával a jelen cikkben bemutatott intézkedések hiányában.

Tekintettel arra, hogy Magyarország az Európai Unió tagja, munkahelymegőrző és munkahelyteremtő támogatási válságkonstrukciók kialakítására kizárólag a vonatkozó uniós versenyjogi – állami támogatási – szabályok betartása, valamint az Európai Bizottság és a Támogatásokat Vizsgáló Iroda jóváhagyása mellett kerülhetett sor. Jelen tanulmány bemutatja, hogy a kialakult gazdasági és pénzügyi válság egyik legsürgetőbb kihívásaként megjelent munkanélküliség leküzdésére milyen megoldások álltak/állnak rendelkezésükre a hazai támogatást nyújtóknak.

A válságkezelés egyik kiemelt részeként tehát Magyarország uniós, illetve hazai forrásokból igyekezett/igyekszik támogatást nyújtani, és ezáltal ösztönözi a munkáltatókat, hogy a munkaállományt a válság következtében ne, vagy a tervezetthez képest csak lényegesen kisebb mértékben csökkentsék.

A munkaerő-piacon az állami segítségnyújtás feltétele a vállalkozások aktív közreműködése, hozzájárulása saját helyzetük stabilizálásához. A foglalkoztatás területén bevezetett válságkezelő intézkedések alapvető céljai a vállalkozások működőképességének fenntartása és a munkahelyek megőrzése volt, illetve segíteni azt, hogy a létszámcsökkentésre kényszerülő vállalkozástól esetlegesen egy másik vállalkozás átvehesse a munkavállalókat továbbfoglalkoztatás céljából. Abban az esetben pedig, amennyiben a létszámleépítés elkerülhetetlen, az egyént szükséges támogatni annak érdekében, hogy más vállalkozásnál – akár támogatott átképzés segítségével is – mihamarabb újból munkához jusson. A támogatások különböző formákat öltöttek, ezek közül a legjelentősebbek a bérek és közterheinek részbeni átvállalása, a rövidített munkaidő bevezetésének támogatása, a képzés, átképzés költségeinek támogatása, állami munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása, illetve utazási, lakhatási költségek részbeni átvállalása.

Az Európai Tanács 2008. december 11–12-i ülésén jóváhagyta az európai gazdaságélénkítési tervet, amely egységes keretet kívánt biztosítani a gazdasági és pénzügyi válság kezelésére. Ennek a tervnek voltak részei az állami támogatási területre vonatkozó intézkedések is. Ezzel összhangban az Európai Bizottság 2008. december 17-én elfogadta *a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban a finanszírozási lehetőségek elérésének elősegítésére irányuló állami támogatási intézkedések ideig-*

*lenes keretszabályáról szóló közleményét*² (továbbiakban: közlemény). A közlemény hatálybalépésével 2010. december 31-ig új – két évre szóló átmeneti – szabályok léptek életbe az állami támogatások területén, így többek között a tagállamok lehetőséget kaptak az ún. pénzügyi válság kapcsán nyújtandó átmeneti támogatás nyújtására (továbbiakban: átmeneti támogatás), vállalkozásonként 500 ezer euró összeg erejéig.

A közlemény alapján Magyarország bejelentette az Európai Bizottságnak az átmeneti támogatásra vonatkozó átfogó támogatási programját, amelyet az Európai Bizottság 2009. február 24-én N77/2009. számon hagyott jóvá. A hazai program jogalapja a 85/2004. (IV. 19.) kormányrendelet 23/A. és 23/D. §-a. Ezen átmeneti támogatási kategória alapján számos hazai válságkezelő program került kialakításra.

II. A hazai munkahelyteremtő/megőrző támogatási lehetőségek áttekintése

Hazai szinten a legtöbb munkahelyteremtő/megőrző válságprogramot *a korábbi Szociális és Munkaügyi Minisztérium, az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány* (továbbiakban: OFA) működtetett/működtet, illetve a *Társadalmi Megújulás Operatív Programhoz kapcsolódott/kapcsolódik*.

1. A foglalkoztatáspolitikáért felelős tárca (egykori Szociális és Munkaügyi Minisztérium) által bevezetett intézkedések

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium (továbbiakban: SZMM) módosította a Munkaerő-piaci Alapból nyújtandó foglalkoztatási támogatásokra vonatkozó miniszteri rendeletét, a 6/1996. (VII. 16.) MüM rendeletet. Ezzel lehetővé vált, hogy az SZMM a már eddig is alkalmazható csekély összegű („de minimis”) támogatásokra vonatkozó szabályokon³

² Lásd: HL C 16/1., 2009. 01. 22. A közlemény módosított változata 2009. április 7-én jelent meg a Hivatalos Lapban. Lásd: HL C 83/1., 2009. 04. 07.

³ Az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 379/5., 2006. 12. 28.) határozza meg a csekély összegű támogatásra vonatkozó szabályokat.

kívül az átmeneti támogatásokra vonatkozó szabályok szerint is nyújthasson munkahelymegőrző támogatást minden olyan esetben, amikor úgy ítéli meg, hogy a „de minimis” szabály szerinti működtetés – a 200 ezer (közúti közlekedésnél 100 ezer) eurós maximális támogatási összegre tekintettel – kevésnek bizonyulna az adott vállalkozásnál jelentkező elbocsátások megelőzéséhez. Így bevezetésre került az átmeneti támogatás a képzési támogatások, a munkahely megőrzésére nyújtott támogatások és a munkaerő-piaci programok területén is.

2010 januárjától szintén átmeneti támogatásként került bevezetésre a válság következtében munkahelyüket elvesztő személyek foglalkoztatásának elősegítését célzó támogatások nyújtásának lehetősége, amely során a regionális munkaügyi központok – felhívás alapján – támogatást nyújthattak a munkaadók részére bizonyos feltételek mellett, amennyiben olyan személy teljes munkaidőben történő foglalkoztatását vállalták munkaviszony keretében, aki álláskeresési járadékban részesült.

Az SZMM részéről átmeneti támogatásként 18 milliárd Ft keretösszeg (ezen belül 6 milliárd Ft az OFA programjaira elkülönítve) került költségvetésként bejelentésre a Támogatásokat Vizsgáló Iroda részére munkahelymegőrző támogatásokra, valamint 2 milliárd Ft a válság miatt munkahelyüket elvesztett személyek támogatására. Ténylegesen felhasznált teljes összeg (a támogatási döntésekben szereplő támogatástartalom) 2010. március 31-ig bezárólag 8,975 milliárd Ft volt munkahelymegőrzésre, valamint 27,24 millió Ft volt a válság miatt munkahelyüket elvesztett személyek támogatására.

A Munkaerő-piaci Alap foglalkoztatási alaprészből tehát központi munkahelymegőrző programok, illetve regionális munkaerő-piaci programok indultak az átmenetileg nehéz helyzetbe került munkaadók támogatására.

„Munkahelyek megőrzéséért” elnevezéssel az átmenetileg nehéz helyzetbe jutott munkaadók támogatására a munkaadók és az ÁFSZ együttműködésében megvalósuló központi munkaerő-piaci program került elindításra. A program tartalmaz munkahelymegőrző bértámogatást, munkahelymegőrzést célzó kereset-kiegészítést csökkentett idejű foglalkoztatás esetén, újra-elhelyezkedést segítő bérköltség-támogatást, munkaerő-piaci szolgáltatásokat, munkaerő-piaci képzést, valamint munkába járással összefüggő költségek támogatását. Ezekből a támogatási formákból a bérköltség-támogatás (a csökkentett munkaidőben történő foglalkoztatáshoz kapcsolódó bértámogatást kivéve), a

munkaviszonyban állók képzési támogatása, munkába járáshoz kapcsolódó helyközi utazás támogatása, csoportos személyszállítás támogatása csekély összegű támogatásként, illetve bizonyos esetben átmeneti támogatásként is nyújtható.

Az ÁFSZ, azon belül a regionális munkaügyi központok által működtetett programok keretében a munkaügyi központok folyamatosan fogadták a vállalkozások támogatási igényeit, majd ezek alapján munkaerő-piaci programokat készítettek, és nyújtottak be a Foglalkoztatási és Szociális Hivatalhoz. A programok keretében lehetőség volt munkahelymegőrzés támogatására, rövidített munkaidős foglalkoztatás támogatására, új munkáltatónál elhelyezkedés támogatására (bértámogatással), képzés támogatására a munkahelymegőrzéshez, valamint az elhelyezkedéshez kapcsolódóan. A leépített munkavállalók részére komplex szolgáltatási programokkal nyújtanak/nyújtottak segítséget a munkaügyi központok.⁴

Az SZMM által átmeneti támogatásban részesített kedvezményezettek száma 1179, amelyből 1122 kis- és középvállalkozás (továbbiakban: KKV) volt. Ágazati megoszlás alapján legnagyobb arányban a támogatást igénybe vevő munkáltatók döntően a feldolgozóiparból, az építőiparból, az autóiparból, a kereskedelemből és a szolgáltató ágazatból kerültek ki.

Ahogy a fentebb bemutatott programokból is látható, a munkaerő-piacot érintő egyik legfontosabb cél a vállalkozások számára átmenetileg feleslegessé vált munkavállalók elbocsátásának megakadályozása volt. A munkahelyek megtartását szolgáló átmeneti támogatási programok összesen 12858 fő munkavállaló munkahelyének megőrzéséhez járultak hozzá.

A regionális munkaügyi központok tájékoztatókat tartottak a támogatásokról, illetve az igénybe vehető egyéb lehetőségekről. A támogatások hozzájárultak ahhoz, hogy a cégek az átmeneti csődhelyzetet el tudják kerülni.

A munkahelymegőrző támogatási lehetőség jelenleg is adott a vállalkozások számára. E célra 2010-ben a Munkaerő-piaci Alap foglalkoztatási alaprésze központi keretében 500 millió Ft, míg a regionális munkaügyi központok decentralizált keretében – a 7 régiót tekintve összesen – 2,33 milliárd Ft van elkülönítve. Nagy igény mutatkozik ezen

⁴ Az egykori Szociális és Munkaügyi Minisztérium által készített dokumentum alapján.

programokra, különösen a KKV-szektorban. További képzési programok indítását tervezik 2010 második félévében⁵.

Az SZMM 2010 májusában elfogadott egy újabb támogatási programot a globalizáció és gazdasági válság hatására egy időben végrehajtott, jelentős mértékű csoportos létszámleépítéssel érintett munkavállalók mielőbbi, újbóli elhelyezkedésének koordinált segítése, valamint a munkaerő-piaci feszültségek megelőzése érdekében. Ezen program *az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapból származó támogatások igénylésével és felhasználásával kapcsolatos szabályokról szóló 17/2010. (V. 13.) SZMM rendeletben* [továbbiakban: 17/2010. (V. 13.) SZMM rendelet] került szabályozásra. Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapból (a továbbiakban: EGAA) olyan esetekben lehet támogatást kérelmezni, amikor a világkereskedelemben bekövetkezett fő strukturális változások komoly gazdasági zavarokhoz vezethetnek. Az EGAA támogatást nyújt a globális pénzügyi és gazdasági válság közvetlen következményeként elbocsátott munkavállalóknak is, amennyiben közvetlen és kimutatható kapcsolat van az elbocsátások, valamint a pénzügyi és gazdasági válság között. A 17/2010. (V. 13.) SZMM rendelet alapján megvalósuló munkaerő-piaci program keretében nyújtott támogatások közül állami támogatásnak minősül a vezetői engedély és gépjárművezetői képesítési igazolvány megszerzését biztosító képzésben való részvételhez nyújtott támogatás és a foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások (bértámogatás). Ezek a 800/2008/EK bizottsági rendelet⁶ szerinti képzési támogatásként, illetve hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásához nyújtott támogatásként nyújthatóak. A csoportos létszámleépítés hátrányos következményeinek enyhítését célzó támogatás, a bérköltség-támogatás, a helyközi utazás támogatása, a csoportos személyszállítás támogatása, valamint a munkaerő-piaci

⁵ Az egykori Szociális és Munkaügyi Minisztérium által a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban a finanszírozási lehetőségek elérésének elősegítésére irányuló állami támogatási intézkedések ideiglenes keretszabályáról szóló közleménye szerinti jelentéshez szolgáltatott információk.

⁶ Az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló (általános csoportmentességi rendelet) 800/2008/EK bizottsági rendelet, HL L 214/3., 2008. 08. 09.

program kidolgozásához, részben vagy egészben történő megvalósításához nyújtott támogatás pedig az 1998/2006/EK bizottsági rendelet szerinti csekély összegű (de minimis) támogatásként nyújthatóak.

2. Az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány által működtetett programok

A fentiek mellett az OFA is megjelentetett pályázati felhívásokat és nyújtott néhány egyedi támogatást a foglalkoztatáshoz kapcsolódóan a válság miatt nehéz helyzetbe került vállalkozások részére. Az OFA által megjelentetett pályázati felhívások a következők voltak:

a) „ÚJ KILÁTÁSOK” – A gazdasági visszaesés következtében elbocsátással fenyegetett munkavállalók elhelyezkedését közvetlenül segítő munkaerő-piaci szolgáltatások támogatása”. A program célja, hogy a gazdasági visszaesés miatt létszámfelettivé vált dolgozók elhelyezkedési esélyei javuljanak, és a lehető legrövidebb idő alatt munkát találjanak. A program keretében a munkáltatók támogatást vehettek igénybe ahhoz, hogy külső szolgáltató szervezet bevonásával csoportos és/vagy egyéni formában szakszerű segítséget vegyenek igénybe az elbocsátások miatti krízishelyzet humánus kezelésére. Ezen program keretében nyújtható támogatások nem minősültek az uniós állami támogatási versenyszabályok szerinti állami támogatásnak, mivel a végső kedvezményezettek a magánszemélyek voltak.

b) „MEGŐRZÉS, illetve a MEGŐRZÉS II.” (eltérő kedvezményezetti körre vonatkoztak, hasonló pályázati feltételekkel) – A foglalkoztatottság megőrzésének támogatása a gazdasági visszaesés következtében átmenetileg nehéz helyzetbe jutott munkáltatóknál”. A program célja elsősorban az volt, hogy a munkahelyek megőrzésével és ezzel összefüggő munkaszervezési intézkedésekhez kapcsolódó támogatásokkal, valamint a munkaerő-piaci képzéssel hozzájáruljon az érintett munkavállalók munkahelyének megtartásához. A program keretében a munkáltatók munkahelymegőrző bértámogatást vehettek igénybe csekély összegű vagy átmeneti támogatásként, amennyiben az elbocsátással fenyegetett munkavállalót teljes munkaidőben megtartották. Lehetőség volt arra is, hogy a munkáltató a munkával nem töltött időben a mun-

kavállalót a munkaviszony fenntartása mellett képzésbe vonja (ezen lehetőség is csekély összegű támogatásként vagy átmeneti támogatásként volt igénybe vehető). Továbbá amennyiben a munkáltató a munkavállaló munkaidejét csökkentette, a munkavállaló részére a munkáltatón keresztül adható volt bértámogatás a kieső munkaidőre vonatkozóan, amikor is a munkavállaló ténylegesen munkát nem végzett. Ez utóbbi esetben a végső kedvezményezett a munkavállaló volt, így a támogatás nem minősült állami támogatásnak, és nem volt szükséges az uniós állami támogatási szabályok figyelembevétele.

A MEGŐRZÉS program kapcsán összesen 1233 db pályázat érkezett be,⁷ melyből 110 pályázat nem került befogadásra formai hiba miatt. A beérkezett pályázatok területi megoszlása meglehetősen egyenetlen volt. Valamennyi megyéből érkezett pályázat, a legtöbb Budapestről (217), a legkevesebb Nógrád megyéből (15).

A befogadott 1123 projekt összesen több mint 24 981 fő munkavállaló munkahelyének megőrzéséhez kért támogatást. A munkahelymegőrző támogatásnál 15 459 fő, a munkaidő-csökkentés esetében pedig 9522 fő volt érintett az igények szerint.

c) „MUNKÁBA – A gazdasági visszaesés következtében állásukat veszítők újra elhelyezkedésének támogatása más munkáltatónál”. Ezen program célja, hogy a gazdasági visszaesés következtében állásukat veszítők elhelyezkedését, munkába állását segítse. A támogatás forrása – ahogy a másik két pályázati felhívás esetében is – a Munkaerő-piaci Alap központi alaprésze volt. Amennyiben a pályázó üres álláshelyeknek feltöltésére a munkaügyi központ által közvetített álláskeresőket alkalmazott, vagy más munkáltatótól – aki a gazdasági visszaesés következtében kényszerült a munkajogi állományi létszámának csökkentésére – vett át munkajogi jogutódlással munkavállalót, akkor bérköltség-támogatást vehetett igénybe csekély összegű támogatás formájában.

A program keretében lehetőség volt arra is, hogy a pályázó szervezet a munkajogi jogutódlással átvett dolgozóknak az adott munkakör betöltéséhez szükséges képzés megvalósításához támogatást vegyen igénybe szintén csekély összegű támogatás formájában.

⁷ Az OFA által meghirdetett pályázatok kapcsán feltüntetett adatok az OFA által készített beszámolóból származnak.

A támogatott projektek száma 2009. május 13-án 46 db volt. A támogatás összege: 665 182 millió Ft volt. A megítélt támogatás a támogatási igény (1,6 milliárd Ft) 41,26 %-a volt. A 46 projektben összesen a döntéshozók mérlegelést követően 1678 fő részére nyújtottak támogatást.

Össességében 2010 tavaszáig az OFA Kuratóriuma a rendelkezésre álló 9,453 milliárd Ft erejéig meghozta támogató döntéseit.

Ezek alapján a fent bemutatott programok keretében támogatott pályázatok száma 900 db, amely összesen 22 711 fő munkavállaló foglalkoztatásához járult hozzá, és ennek révén összesen 48 702 munkahely volt megőrizhető.

A mérlegkészítés időpontjáig összesen 5669 milliárd Ft támogatási összeg kifizetése már meg is történt.⁸

3. A Társadalmi Megújulás Operatív Program munkahelymegőrző támogatási konstrukciói

Természetesen uniós forrásokból is lehetőség volt/van a foglalkoztatás állami eszközökkel való elősegítésére. A *Társadalmi Megújulás Operatív Program (továbbiakban: TÁMOP)* biztosít forrást – pályázati formában és kiemelt projektként is – munkahelymegőrzés, képzések, illetve munkahelymegőrzéssel egybekötött képzés együttes támogatására.

A TÁMOP keretében az alábbi támogatásokra nyújthattak be pályázatot a pénzügyi válsággal érintett pályázók: A TÁMOP 2.3.3. Munkahelymegőrző támogatás képzéssel kombinálva elnevezésű pályázati konstrukció KKV-knak, nagyvállalkozásoknak, illetve a Közép-magyarországi régióban az 5 fő alatti vállalkozások részére biztosított pályázati lehetőséget.⁹

Ezen program célja a munkavállaló képzésben való részvételével a munkahelyek megőrzése, a munkanélkülivé válás megelőzése, a vállalkozás foglalkoztatási potenciáljának megtartása a munkaidő átszerve-

⁸ A fent bemutatott adatok az OFA által szolgáltatott adatok.

⁹ A TÁMOP 2. 3. 3. programhoz kapcsolódó információkat a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Humán Erőforrás Programok Irányító Hatósága szolgáltatta.

zésével, csökkentésével. Ezáltal a válság okozta szükséghelyzetben, a munkaidő egy részében a munkavállaló számára lehetőség nyílt arra, hogy korszerű szakmai ismereteket szerezzen, továbbfejlessze készségeit és tudását. A program keretében támogatás a képzéshez és a képzés miatt kieső munkaidő idejére jutó bérköltséghez kapcsolódóan nyújtható.

A támogatás a vállalkozásoknak nyújtott pénzügyi támogatás révén közvetetten hozzájárulhat a munkahelyek megtartásához. A képzésnek köszönhetően pedig a munkavállalók alkalmazkodóképessége, versenyképessége javul. A képzés OKJ-s képzés vagy a munkaerő-piaci kulcskompetenciák fejlesztésére (pl. idegen nyelvi, informatikai), illetve a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz szükséges bemeneti kompetenciák megszerzésére irányuló, felzárkóztató akkreditált képzés, valamint felzárkóztató oktatás lehet. A program keretében az uniós állami támogatási szabályok alapján a kedvezményezett vállalkozás választása szerint a támogatás 1. átmeneti támogatásként legfeljebb 100%-os támogatási intenzitással, 2. csekély összegű támogatásként nyújtható legfeljebb 100%-os támogatási intenzitással, illetve/vagy a 800/2008/EK bizottsági rendelet¹⁰ hatálya alá tartozó képzés vehető igénybe, ahol a mikro-, kis- és középvállalkozások esetében a teljes támogatás vonatkozásában a támogatási intenzitás 70–80%, a nagyvállalkozások esetében pedig 60–70% lehet.

A konstrukció keretében összesen 31,9 milliárd forint áll rendelkezésre, amelyből 21 milliárd forint a konvergencia régiók kerete.

Az egyének szintjén a program hozzájárul ahhoz, hogy a munkavállalók új képzettséget szerezzenek, fejlesszék kulcskompetenciáikat, anélkül, hogy a képzésben való részvétel ideje alatt a munkabérük csökkenne. Jellemzően általános képzésben vesznek részt a munkavállalók, így azok munkaerő-piaci relevanciája biztosítható azáltal, hogy nem csak az adott vállalkozásnál, illetve adott munkakörében tudja kamatoztatni megszerzett ismereteit, képzettségét.

¹⁰ Az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló (általános csoportmentességi rendelet) 800/2008/EK bizottsági rendelet, HL L 214/3., 2008. 08. 09.

1. táblázat A mikro-, kis- és középvállalkozásoknak kiírt pályázatok adatai 2009. december 31-én

Konstrukció címe	Beérkezett pályázatok száma	Hatályos szerződések száma	Hatályos szerződések összege Mrd Ft	Kifizetett előleg összege Mrd Ft
TÁMOP-2.3.3/A-09/1. – konvergencia régiók	430	78	4,11	0,889
TÁMOP-2.3.3/A-09/2 (KMR, azaz Közép-magyarországi Régió)	474	80	2,76	0,498
Összesen	904	158	6,87	1,387

A KKV-k esetében a pályázatok benyújtásának feltétele, hogy a regionális munkaügyi központ előzetesen nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a vállalkozás a válsággal érintett, a támogatás nélkül elbocsátásokat hajtana végre és a régió szempontjából fontos az adott vállalkozás. Ily módon a táblázatban szereplő beérkezett pályázatok mellett további pályázatok előzetes véleményezése is megtörtént, és a beérkezett pályázatok száma is folyamatosan nőtt. A beérkezett pályázatok alapján a Közép-magyarországi Régióban a tervezett keretnél nagyobb igény mutatkozott.

2. táblázat A mikro-, kis- és középvállalkozások által megőrzött munkahelyek száma (szerződésben vállalt kötelezettségek 2009-ben)

A támogatás révén közvetlenül megőrzött munkahelyek száma (= a képzésben részt vevők száma)	
Konstrukció	indikátor értéke (fő)
TÁMOP-2.3.3/A-09/1. – konvergencia régiók	5 281
TÁMOP-2.3.3/A-09/2. – KMR	5 688
Összesen	10 969
A támogatás révén közvetve megőrzött munkahelyek száma (=a vállalkozás pályázatban szereplő munkavállalói létszámának 100%-a)	
Konstrukció	indikátor értéke (fő)
TÁMOP-2.3.3/A-09/1. – konvergencia régiók	8 491
TÁMOP-2.3.3/A-09/2. – KMR	9 661
Összesen	18 152

A nagyvállalkozásoknak kiírt pályázatok (TÁMOP 2.3.3.B.) – 10 milliárd forint keretösszeggel – 2009 augusztusában jelentek meg, folyamatosan érkeztek a pályázatok és megkezdődött, de még nem zárult le azok bírálata.

A TÁMOP 2.3.3 program keretében az eddigi kifizetések elérték a 2,74 milliárd Ft-ot. A KKV-k, valamint a nagyvállalatok támogatási szerződésai is folyamatosan bővülnek. A rendelkezésre álló információk alapján a közvetlenül megőrzött munkahelyek száma: 18 605 főre (16 045 főre KKV-nál), míg a közvetve megőrzött munkahelyek száma: 36 392 főre (KKV esetében: 26 368 főre) nőtt.

III. Konklúzió

Az Európai Bizottság által elfogadott jogi keretek megteremtették a válság által okozott munkaerő-piaci problémák kezelésének állami támogatási kereteit, következetesen alkalmazva azonban azt az elvet, hogy az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatás nyújtására csak a legszükségesebb esetekben kerüljön sor, tiszteletben tartva az arányosság, a célzottság, az átláthatóság elveit.

A fentebb bemutatott lehetőségek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a hazai szabályozás – a rendelkezésre álló hazai és uniós források által meghatározott keretek között – igyekszik/igyekezett kihasználni az unió állami támogatási szabályai által engedélyezett támogatási lehetőségeket.